

UDC 378.147: 811.111'36:004

DOI 10.35433/pedagogy.2(125).2026.28

DIGITALIZATION IN TEACHING ENGLISH GRAMMAR TO HIGHER EDUCATION STUDENTS

O. O. Palchykova*, Ye. V. Lemish**

The article substantiates the importance of the digitalization of education, which is driven by labor market demand for specialists capable of accumulating, storing, processing, and visualizing information by means of digital applications.

It is found that watching film fragments, interviews, or self-presentations on YouTube makes it possible to understand the peculiarities of the use of English grammatical phenomena in a situational context. In turn, teaching morphology and syntax through the Wordwall application contributes to the development of skills in using correct tense forms, arranging words in sentences, and distinguishing syntactic phrases and constructions. It is indicated that the LearningApps and Kahoot services provide an interactive form of mastering grammatical material, thereby facilitating its acquisition. It is stated that the implementation of the Google Docs text editor in the process of mastering grammatical structures enhances higher education students' engagement in interpersonal interaction through the joint creation and real-time editing of documents. It is established that the use of the iFake Text Message generator encourages learners to use grammatical phenomena within specific topics when creating text messages which content is close to real-life communication.

It is asserted that the successful implementation of digital applications in the process of teaching English grammar is possible through the following types of exercises: receptive non-communicative exercises (aimed at developing skills in identifying and differentiating grammatical phenomena); receptive-reproductive non-communicative exercises (focused on automating the perception and reproduction of speech patterns outside a communicative context); receptive-reproductive quasi-communicative exercises (concentrate on the perception and reproduction of speech acts in situational conditions using pre-set phrases); productive quasi-communicative exercises (emphasize the combination of speech samples into a supra-phrasal unity in a situational context with the use of visual aids); productive communicative exercises (oriented towards fostering students' ability to independently create monological and dialogical statements with or without natural visual support).

Keywords: digitalization, English grammar teaching, higher education students, morphological and syntactic phenomena, mobile applications, digital platforms, exercises on teaching English grammar.

* Candidate of Pedagogical Sciences (PhD in Pedagogy), Associate Professor, Head of the Department

(Kryvyi Rih State Pedagogical University)

apalchykova@ukr.net

ORCID: 0000-0003-3275-9399

** Lecturer

(Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv)

eugene.lemish1986@gmail.com

ORCID: 0009-0001-3105-3426

ЦИФРОВІЗАЦІЯ У НАВЧАННІ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО

О. О. Пальчикова, Є. В. Леміш

У статті обґрунтовано важливість цифровізації освіти, що зумовлено попитом ринку праці на фахівців, здатних акумулювати, зберігати, обробляти, візуалізувати інформацію за допомогою цифрових застосунків.

З'ясовано, що впровадження відеоматеріалів через YouTube уможливорює осмислення особливостей вживання англомовних граматичних явищ у ситуативному контексті під час перегляду фрагмента кінострічки/інтерв'ю/самопрезентації та спонукає до обговорення. Своєю чергою, навчання морфології та синтаксису через застосунок Wordwall передбачає розвиток навичок послуговування коректною часовою формою, упорядкування слів у реченні, розрізнення синтаксичних фраз і конструкцій. Зазначено, що використання сервісів LearningApps і Kahoot надають інтерактивної форми процесу оволодіння граматичним матеріалом, що полегшує його засвоєння. Виявлено, що реалізація текстового редактора Google Docs в процесі опанування граматичних структур акцентує на залученні суб'єктів навчання до міжособистісної взаємодії через спільне створення і редагування документів в режимі реального часу. Встановлено, що застосування генератора повідомлень iFake Text Message стимулює до вживання граматичних феноменів, визначених у межах певної теми під час створення текстових повідомлень, чий зміст наближено до реального.

Констатовано, що успішне імплементація цифрових застосунків у процес навчання граматики англійської мови відбувається у межах типів вправ: рецептивні некомунікативні – спрямовані на формування навичок розрізнення та ідентифікування граматичних явищ; рецептивно-репродуктивні некомунікативні вправи – зорієнтовані на автоматизацію навичок перцепції і відтворення зразків мовлення поза комунікативною ситуацією; рецептивно-репродуктивні умовно-комунікативні вправи – сфокусовані на сприйнятті і репродукуванні мовленнєвих дій у ситуативних умовах із заздалегідь заданими фразами; продуктивні умовно-комунікативні – акцентують на об'єднанні зразків мовлення у понадфразову єдність у ситуативному контексті з використанням наочної опори; продуктивні комунікативні вправи – сконцентровані на розвитку умінь самостійного створення монологічного/діалогічного висловлювання з природною опорою чи без.

Ключові слова: цифровізація, навчання граматики англійської мови, здобувачі вищої освіти, морфологічні явища, синтаксичні феномени, мобільні застосунки, цифрові платформи, вправи для навчання граматики англійської мови.

Introduction of the issue. Today, the labor market demands specialists who actively use digital applications to search for, critically evaluate, format, and store information, present their professional activities through social media, and create their own unique digital products. Accordingly, to secure competitive offers in the job market, modern higher education students should effectively implement digital tools across professional, social, creative, and personal spheres of self-actualization; verify the credibility of digital content; transform materials – particularly educational ones – into virtual formats, and develop their own projects using digitalization tools.

In turn, amidst conditions of uncertainty and during distance learning, the use of digital resources serves as a vital tool for

Постановка проблеми. Нині у сфері зайнятості затребувані спеціалісти, що активно послуговуються цифровими застосунками для пошуку, критичного оцінювання, форматування та зберігання інформації, транслявання професійної діяльності через соціальні мережі, створення власного унікального цифрового продукту. Відповідно, задля отримання вигідних пропозицій на ринку праці сучасний здобувач вищої освіти повинен ефективно впроваджувати цифрові інструменти у професійну, соціальну, творчу, особистісну царини самореалізації; перевіряти достовірність диджитал-контенту, трансформувати матеріал, зокрема навчальний, у віртуальний формат; розробляти власні проєкти засобами цифровізації.

Своєю чергою, в умовах невизначеності,

visualizing foreign language material, which motivates its mastery and encourages students to solve tasks successfully. For instance, the use of multimedia tools in teaching English grammar facilitates the effective illustration of grammatical topics, focuses attention on morphological and syntactic phenomena that are difficult to perceive, and generally stimulates learners to generate ideas. In view of this, the integration of digital resources into the English language teaching process is an essential condition for fostering cognitive interest in mastering the morphological and syntactic levels of language and ensuring the grammatically correct production of oral and written communication in English.

Current state of the issue. The importance of teaching English grammar through digitalization has been emphasized in the scholarly works of M. Bilotserkovets, K. Brown, R. Davis, T. Fomenko, S. Garcia, R. Martinez, and P. Rogers, who analyzed current trends and prospects for implementing mobile applications. The studies by R. Davis, F. Fadilla, M. Harrison, K. Moore, P. Rogers, and E. Watson examine educational platforms for explaining grammatical topics, as well as gamification for presenting educational material. Despite the existence of research on the use of digital technologies in English language teaching, a significant number of scholarly works focus primarily on the acquisition of English vocabulary through digitalization. There is a noticeable lack of research on the use of digital applications in teaching English grammar in higher education institutions.

Aim of the research is to analyze modern digital resources and demonstrate their potential application in the process of teaching English grammar to higher education students.

Results and discussion. The necessity of digitalization in all spheres of life, particularly in education, is reflected in European [10; 11; 14; 25] and national [4; 6] documents. For instance, the "Global Trends to 2040" report [14] states that ensuring the EU's competitiveness, open strategic autonomy, and overall security is made possible through the use of digital technologies. Furthermore, it predicts the

під час дистанційного навчання, застосування цифрових ресурсів є важливим засобом візуалізації іншомовного матеріалу, що мотивує до його оволодіння та спонукає здобувачів освіти до успішного розв'язання завдань. Так, використання мультимедійних засобів у процесі навчання граматики англійської мови сприяє ефективному ілюструванню контенту граматичних тем, зосередженню уваги на морфологічних і синтаксичних феноменах, складних для сприйняття та, загалом, стимулює суб'єктів до генерування ідей. З огляду на це важливою умовою прояву пізнавального інтересу до опанування явищ морфологічного і синтаксичного мовного рівнів та граматично коректного оформлення англійських усних і писемних повідомлень є імплементація цифрових ресурсів у процес навчання англійської мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На важливості навчання граматики англійської мови засобами цифровізації наголошено в наукових розвідках таких науковців, як-от М. Білоцерковець, К. Браун, С. Гарсія, Р. Девіс, Р. Мартінез, П. Роджерс, Т. Фоменко, де проаналізовано новітні тенденції та перспективи впровадження мобільних додатків. В студіях М. Гарісона, Р. Девіса, К. Мура, П. Роджерса, Е. Уотсона, Ф. Фаділли розглянуто освітні платформи для пояснення граматичних тем і гейміфікацію як один із інструментів презентування матеріалу. Попри наявність досліджень із застосування цифрових технологій під час навчання англійської мови, у значній кількості наукових доробків акцентовано здебільшого на засвоєнні англійської лексики засобами цифровізації. Відчутний брак наукових праць, присвячених проблемі використання цифрових застосунків у процесі викладання граматики англійської мови у закладах вищої освіти.

Мета статті – проаналізувати сучасні цифрові ресурси та продемонструвати можливості їх застосування у процесі навчання граматики англійської мови здобувачів вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Необхідність цифровізації у всіх сферах життєдіяльності, зокрема освітній, відображено в європейських [10; 11; 14; 25]

rapid development of artificial intelligence across various fields, which will accelerate and optimize data handling and enable its transformation into convenient formats.

In the Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning, digital competence is identified as one of the eight key competences essential for the active life of EU citizens. It entails the confident, critical, and responsible use of digital technologies for learning, working, and participating in society. The document states: "Individuals should be able to use digital technologies to support their active citizenship and social inclusion, collaboration with others, and creativity towards personal, social or commercial goals. Skills include the ability to use, access, filter, evaluate, create, program and share digital content" [11]. In view of this, one of the priority areas of modern European policy is engaging society in mastering digital resources to transform information into virtual formats, ensuring its protection and management, and fostering critical reflection on the data and digital tools necessary for safe daily life.

The importance of developing digital skills in the educational dimension is also reflected in the Conclusions of the Council of Europe, which state: "Digital competences are needed for teachers, trainers, educators, and other pedagogical staff, and learners of all ages in all types and levels of education. <...> The provision of digital competences should be age- and gender-sensitive and should also cover media, digital, and data literacy, critical thinking, and the fight against disinformation, hateful and harmful speech, and cyberbullying and addiction, and address security issues such as the protection of privacy, data protection, and intellectual property rights..." [10: 25].

In turn, The Digital Competence Framework for Citizens (DigComp) identifies the following components of digital competence: *information and data literacy*, including articulating information needs, locating, critically evaluating, storing, and managing data; *communication and collaboration*, involving digital interaction while considering cultural and generational diversity, as well as managing

і вітчизняних документах [4; 6]. Так, у звіті "Глобальні тренди до 2040 року" [14] зазначено, що забезпечення конкурентоспроможності, відкритої стратегічної автономії та загальної безпеки ЄС уможливлено через використання цифрових технологій. Крім того спрогнозовано стрімкий розвиток штучного інтелекту у різних царинах життєдіяльності, що пришвидшить і оптимізує оперування даними та уможливить їхнє трансформування у зручні формати.

У Рекомендації Ради Європи щодо ключових компетентностей для навчання впродовж життя, цифрова грамотність є однією з восьми ключових компетентностей, необхідних для активної життєдіяльності громадян ЄС та передбачає впевнене, критичне та відповідальне послуговування цифровими технологіями для навчання, роботи та участі в суспільному житті. В документі зазначено: "Люди повинні мати змогу використовувати цифрові технології для підтримки своєї активної громадянської позиції та соціальної інтеграції, співпраці з іншими та креативності для досягнення особистих, соціальних або комерційних цілей. Цифрові навички передбачають оперування даними, отримання доступу, фільтрування, оцінювання, створення, програмування та поширення цифрового контенту" [11]. З огляду на сказане, одним із пріоритетних напрямів сучасної європейської політики є залучення суспільства до опанування цифрових ресурсів задля трансформування інформації у віртуальний формат, її захисту та керування; критичного осмислення даних та цифрових інструментів, необхідних для безпечної життєдіяльності.

Важливість формування цифрових навичок в освітньому вимірі відображено також у Висновках Ради Європи, де зазначено: "Цифрові компетентності необхідні вчителям, тренерам, викладачам та іншим педагогічним працівникам і учням різного віку на всіх рівнях освіти. <...> Забезпечення цифрових компетентностей повинно враховувати медіа, цифрову та інформаційну грамотність, критичне мислення, боротьбу з дезінформацією та неправдивою інформацією, кібербулінгом, а також вирішувати питання безпеки, як-от захист конфіденційності, даних і прав

one's behavior and reputation in digital spaces; *digital content creation*, encompassing the integration of information into an existing body of knowledge, understanding the specifics of copyright application, and the ability to provide clear instructions to a computer system; *safety*, emphasizing the protection of content and personal data, as well as awareness of the environmental impact of digital technologies; and *problem solving*, referring to the use of digital tools to overcome challenges in digital environments and implement innovations [25].

The identified number of components enables the formation of various types of digital skills necessary for collecting, processing, and managing data; establishing international, creative, scientific, and business partnerships; implementing creative ideas in a virtual format; and taking timely measures to prevent violations of intellectual property rights.

The Ukrainian edition of the Digital Competence Framework for Citizens of Ukraine, adapted to contemporary economic, cultural, and educational challenges, highlights competences related to the development and adaptation of materials. Specifically, the *digital content creation competence* involves the ability to select formats according to the purpose of the digital content, use advanced search engine features, and create high-quality videos, images, and publications for blogs and open platforms. The *editing and integration of digital content competence* is aimed at developing skills for improving information and visualizing textual and statistical data through the use of modern tools and software [6].

From our perspective, these competences play a crucial role in motivating learners to engage in individual and collaborative digital content creation and in implementing innovations aimed at improving the service sector, rapidly disseminating media content, and transforming the value-normative system.

The interdependence between human capital and digital transformation is

інтелектуальної власності..." [10: 25].

Своєю чергою, у Рамці цифрових компетентностей для громадян виокремлено такі компоненти цифрової компетентності: *інформаційна та інформаційно-аналітична грамотність* – формулювання інформаційних потреб, віднайдення, критичне осмислення, зберігання та оперування даними; *комунікація та співпраця* – цифрова взаємодія з урахуванням різноманіття культур і поколінь; управління власною поведінкою та репутацією в цифровому просторі; *створення цифрового контенту* – залучення інформації в наявний обсяг знань; розуміння особливостей застосування авторських прав; здатність надавати зрозумілі інструкції для комп'ютерної системи; *безпека* – акцентує на захисті контенту і персональних даних; усвідомленні впливу цифрових технологій на довкілля; *розв'язання проблем* – означає використання цифрових інструментів для подолання труднощів у цифрових середовищах та впровадження інновацій [25]. Вказана кількість компонентів уможливорює формування різних типів цифрових навичок, необхідних для акумулювання, оброблення та управління даними; міжнародного, творчого, наукового, бізнес-партнерства; реалізації креативних ідей у віртуальному форматі; вживання своєчасних запобіжних засобів проти порушень у царині інтелектуальної власності.

В українськомовному виданні Рамки цифрової компетентності громадян України, адаптованій до економічних, культурних, освітніх викликів сьогодення, заслуговують на увагу компетентності, пов'язані з розробленням та коригуванням матеріалу. Зокрема, компетентність "створення цифрового контенту" передбачає вміння обирати формат згідно з призначенням цифрового наповнення; послуговуватися розширеними функціями пошукової системи; створювати високоякісні відео та зображення, публікації у блогах та на відкритих платформах. Компетентність "редагування та інтеграція цифрового контенту" спрямована на розвиток умінь вдосконалення інформації та візуалізації текстових і статистичних даних через використання новітніх інструментів і програм [6]. З нашого погляду, вказані компетентності відіграють важливу роль у

highlighted in the State Strategy for Regional Development for 2021-2027. Among the key tasks aimed at improving a competitive education system, the strategy emphasizes the enhancement of citizens' digital literacy, creating digital documents, ensuring access to digital materials for persons with special needs, and providing high-quality internet services to all social groups [4].

As can be observed, one of the primary objectives for both the European Union and Ukraine is the gradual transition toward digitalization across all spheres of life. This shift is intended to ensure open access to information, optimize working time, facilitate the rapid dissemination and processing of data, reduce human error, and lower information storage costs.

Currently, the rapid development of digital technologies enables the use of English-language educational platforms for continuous self-education, intercultural collaboration, participation in online meetings in English, the creation of joint international projects, and engagement in forums and chats, all of which require the effective application of English grammar knowledge.

We agree with V. Luchkevych, who defines grammar as follows: "Grammar appears not as a certain system of rules functioning outside the boundaries of real life, but as a unique linguistic code that allows for the construction of messages reflecting extralinguistic reality" [5: 38]. In this regard, particular attention should be paid to digital tools for teaching English grammar, as they foster motivation for acquiring foreign language knowledge; enable the systematization of educational material for better memorization and mastery; and encourage learners to generate ideas and unlock their creative potential.

Thus, according to researchers [22], one of the promising directions for teaching grammar is the application of virtual reality technology, which facilitates learners' immersion in environments that closely resemble real-life situations. Specifically, in order to negotiate prices with sellers and make purchases in a virtual market or to

мотивуванні суб'єктів до індивідуального і спільного створення цифрових продуктів і впровадження інновацій задля удосконалення сфери обслуговування, швидкого поширення медіаконтенту, внесення змін у ціннісно-нормативну систему.

На взаємозалежності людського капіталу та цифрової трансформації вказано в Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, де з-поміж ключових завдань вдосконалення конкурентоспроможної системи освіти виокремлено підвищення рівня цифрової грамотності громадян, створення диджитал-документів, забезпечення доступу до цифрових матеріалів осіб з особливими потребами, надання якісних інтернет-послуг усім соціальним групам [4]. Як бачимо, одним із ключових завдань Європейського Союзу та України є поступовий перехід до цифровізації в усіх сферах життєдіяльності задля забезпечення відкритого доступу до інформації, оптимізації робочого часу, швидкого поширення та оброблення даних, зменшення кількості помилок через людський фактор, зниження витрат на зберігання інформації.

Нині прискорений темп розвитку цифрових технологій уможливає використання англійськомовних освітніх платформ для продовження самоосвіти, міжкультурної співпраці, проведення онлайн-зустрічей англійською мовою, створення спільних міжнародних проєктів, ведення записів на форумах і в чатах, що є можливим за умов ефективного використання знань із граматики англійської мови.

Погодимося з В. Лучкевич, у розумінні якої: "ГраMATика постає не як певна система правил, що функціонує поза межами реального життя, а як своєрідний мовний код, який дозволяє будувати повідомлення, що віддзеркалюють екстралінгвістичну дійсність" [5: 38]. У зв'язку з цим важливо звернути увагу на цифрові засоби навчання граматики англійської мови, що сприяють розвитку мотивації до набуття іноземних знань; уможливають систематизування навчального матеріалу для його кращого запам'ятовування і засвоєння; спонукають

select the necessary arguments during a debate, students must follow correct word order, construct complex sentences accurately, and appropriately use participial and gerundial phrases, syntactic structures, etc. This motivates students' active participation in learning and enables learners to apply the language in specific, practical contexts.

In turn, the advantage of video materials in teaching various topics within the "Morphology" and "Syntax" sections lies in their emotional impact on learners, which fosters a personal attitude toward what is seen and heard [7]. As N. Bachynska notes, listeners demonstrate a certain reaction during real-time speech perception rather than after its completion. In this regard, it is advisable to select exercises aimed at eliciting an emotional response to the proposed video material, while work with video content should conclude with communicative tasks, such as expressing personal opinions regarding the video, developing instructions or plans, giving advice [1].

From our perspective, studying grammatical phenomena via the *YouTube* video hosting platform enables learners to comprehend the specifics of applying morphological and syntactic phenomena in situational speech, not in isolation, but in conjunction with phonological and lexical language units. Besides, it stimulates the natural reproduction of speech patterns and the production of learners' own utterances.

The use of the *Wordwall* online service for teaching English grammar has been highlighted in the scholarly works of O. Byriuk and T. Stechenko. The researchers note that, in the process of mastering grammatical material, students may be offered tasks involving word and sentence ordering, transformation of grammatical forms, and expansion or completion of speech patterns. Furthermore, to automate reproductive grammatical skills, it is advisable to employ non-communicative multiple-choice exercises aimed at selecting the correct grammatical form, as well as quasi-communicative exercises in which students

здобувачів освіти до генерування ідей і розкриття творчого потенціалу.

Так, з погляду науковців [22], одним із перспективних напрямів навчання граматики є застосування технології віртуальної реальності, що сприяє зануренню суб'єктів навчання в середовище, наближене до реального. Зокрема, задля того, аби домовитися з продавцем про ціну і здійснити покупки на віртуальному ринку чи дібрати необхідні аргументи під час дебатов, здобувачі освіти мають дотримуватися порядку слів, коректно будувати складні речення, вживати дієприкметникові і дієприслівникові звороти, синтаксичні конструкції тощо. Це мотивує до активної участі у навчанні та дає змогу послуговуватися мовою в конкретних ситуаціях.

Своєю чергою, перевагою відеоматеріалів під час навчання тої чи тої теми в межах розділів "Морфологія" чи "Синтаксис" є їхній емоційний вплив на глядача, що формує персональне ставлення до побаченого і почутого [7]. Як зазначає Н. Бачинська, слухач демонструє певну реакцію під час мовлення в реальному часі, а не після його завершення. У зв'язку з цим доцільно добирати вправи з акцентом на отримання емоційного відгуку на запропонований відеоматеріал, тоді як роботу з відеоконтентом необхідно завершити комунікативними завданнями (висловлення власної позиції щодо змісту відео, розроблення інструкцій/планів, надання порад тощо) [1].

З нашого погляду, вивчення граматичних явищ через відеохостинг *YouTube* дає змогу здобувачам освіти усвідомити особливості застосування морфологічних і синтаксичних феноменів під час ситуативного мовлення не відокремлено, а в єдності з одиницями фонологічного і лексичного мовних рівнів та стимулює до невимушеного відтворення зразків мовлення і продукування особистих висловлювань.

Використання онлайн сервісу *Wordwall* для навчання граматики англійської мови актуалізовано в наукових розвідках О. Бирюк і Т. Стеченко. Дослідники зазначають, що у процесі засвоєння граматичного матеріалу студентам можна запропонувати завдання на розташування

complete sentences, ask and answer questions, and independently apply grammatical structures at the sentence and supra-phrasal levels [3].

We agree that the application of the Wordwall digital resource facilitates the development of subject-verb agreement skills, the transformation of sentences from active to passive voice and vice versa, and the construction of complex sentences by combining learning with gamification, thereby engaging learners in idea exchange and active discussion.

LearningApps mobile application is also an important tool for refining grammatical skills. This platform offers interactive exercises aimed at creating a relaxed learning environment that increases learners' interest and motivates them to complete tasks successfully. Through this application, students can independently master syntactic structures using flashcards designed for the acquisition, revision, and reinforcement of educational material. Consequently, the use of this platform combines interactivity with elements of gamification, positively influencing the mastery of grammatical rules and examples while encouraging the production of utterances.

The role of *Google Docs* in enhancing the effectiveness of foreign language learning is emphasized in the studies of A. Mansor and M. Olesen [20; 23], which state that this resource supports both synchronous and asynchronous writing activities, enabling collaborative task performance and immediate real-time feedback. From our perspective, this application allows learners to review and edit each other's work, write notes, and leave comments, thereby fostering collaboration among all participants in the educational process and focusing attention on the correct use of verb tenses, gerunds, participles, word order, and syntactic structures.

One of the key online tools for reinforcing grammatical material is the *iFake Text Message* service, which enables learners to comprehend the specifics of

слів/речень, зміну граматичної форми, розширення і завершення зразків мовлення. Крім того, для автоматизації репродуктивних граматичних навичок доцільно виконати некомунікативні вправи на множинний вибір коректної граматичної форми чи умовно-комунікативні вправи, де необхідно доповнити речення, поставити запитання чи надати на них відповідь, самостійно вжити граматичні структури на рівні речення чи понадфразової єдності [3]. Погодимося, що застосування цифрового ресурсу *Wordwall* сприяє формуванню навичок узгодження підмета з присудком, перетворення речень з активного стану в пасивний і навпаки; побудови складних речень через поєднання навчання з ігровою ситуацією, що передбачає залучення здобувачів освіти до обміну ідеями та жвавої дискусії.

Важливим засобом удосконалення граматичних навичок є застосування мобільного додатка *LearningApps*, в межах якого презентовано інтерактивні вправи, спрямовані на створення невимушеної атмосфери для зростання рівня зацікавленості суб'єктів і мотивування їх на успішне виконання завдань. Завдяки вказаній платформі уможливлено самостійне опанування здобувачами синтаксичних конструкцій за допомогою електронних карток, зорієнтованих на засвоєння, повторення та закріплення навчального матеріалу. Відтак використання вказаної платформи поєднує інтерактивність з ігровими елементами, що позитивно впливає на засвоєння правил, прикладів і спонукає до продукування висловлень.

На ролі *Google Docs* у підвищенні ефективності навчання іноземної мови наголошено в студіях А. Менсора та М. Олесена [20; 23], де зазначено, що вказаний ресурс забезпечує синхронний та асинхронний види письмової діяльності, уможливорює одночасне спільне виконання завдання і миттєвий зворотний зв'язок у реальному часі. З нашого погляду, завдяки означеному застосунку здобувачі можуть переглядати і редагувати роботи один одного, писати зауваження, залишати коментарі, що передбачає співпрацю всіх учасників освітнього процесу та зосереджує їхню увагу на правильному вживанні часових форм дієслова, герундія,

applying morphological and syntactic units in written communication that closely resembles real-life interaction. The application of this resource also promotes peer interaction through the creation of collaborative dialogues requiring the mandatory use of specific grammatical phenomena. Furthermore, the use of the SMS generator stimulates the development of linguistic intuition, since during intensive message exchange learners must constantly adapt to changes in grammatical and tense forms in order to maintain contextual coherence in their responses.

We believe that the effective implementation of digital applications in the educational process occurs through various types of exercises aimed at developing skills in differentiating and recognizing grammatical phenomena, as well as reproducing and independently creating monologic and dialogic utterances [2]:

1) *receptive non-communicative exercises* (differentiation, identification), in which visually or aurally perceived material is verified outside a speech situation;

2) *receptive-reproductive non-communicative exercises* (combining simple sentences into complex ones), in which a text, after perception, is reproduced orally or in writing without reference to a speech situation;

3) *receptive-reproductive quasi-communicative exercises* (completion of speech patterns), aimed at perceiving information and performing speech actions with visual support within specific situations;

4) *productive quasi-communicative exercises* (combining speech patterns into dialogic units), involving the creation of utterances at the level of dialogic units under situational conditions with visual support;

5) *productive communicative exercises* (reporting facts / providing expert assessment), oriented toward the independent creation of messages followed by the realization of communicative activity.

We shall demonstrate the specifics of

дієприкметника, порядку слів у реченні, синтаксичних конструкцій тощо.

Одним із ключових онлайн-інструментів для закріплення граматичного матеріалу є сервіс *iFake Text Message*, що дозволяє усвідомити особливості реалізування одиниць морфологічного й синтаксичного мовного рівнів у межах письмової комунікації, наближеної до реальної. Застосування вказаного ресурсу забезпечує також залучення здобувачів освіти до взаємодії один з одним через створення спільних діалогів з обов'язковим вживанням визначеного граматичного явища. Крім того, використання смс-генератора стимулює розвиток мовного чуття, позаяк під час інтенсивного обміну повідомленнями суб'єкти навчання мають постійно адаптуватися до змін граматичної і часової форм дієслова, аби відповіді узгоджувалися з контекстом.

Вважаємо, що ефективно імплементування цифрових застосунків в освітній процес відбувається в межах типів вправ, спрямованих на формування навичок розрізнення та розпізнавання граматичних явищ; репродукції та самостійного створення монологічних/діалогічних висловлювань [2]:

1) *рецептивні некомунікативні вправи* (диференціація, ідентифікація), в яких перевірка візуально чи аудіально сприйнятого матеріалу відбувається поза ситуацією мовлення;

2) *рецептивно-репродуктивні некомунікативні вправи* (об'єднання простих речень у складне), де текст після перцепції підлягає усному чи писемному відтворенню без урахування мовленнєвої ситуації;

3) *рецептивно-репродуктивні умовно-комунікативні вправи* (завершення ЗМ) – спрямовані на сприйняття інформації та виконання мовленнєвих дій з візуальною опорою у контексті певних ситуацій;

4) *продуктивні умовно-комунікативні вправи* (об'єднання ЗМ у діалогічні єдності), в межах яких передбачено створення висловлювання на рівні діалогічної єдності в ситуативних умовах з наочною опорою;

5) *продуктивні комунікативні вправи* (повідомлення фактів/надання експертної оцінки) – зорієнтовані на самостійне створення повідомлення з подальшим реалізуванням акту мовленнєвої діяльності.

Продемонструємо особливості застосування окремих видів цифрових

applying selected digital resources in the process of mastering complex sentence syntax using the topic "Conditionals" as an example.

I. Receptive Non-Communicative Exercises

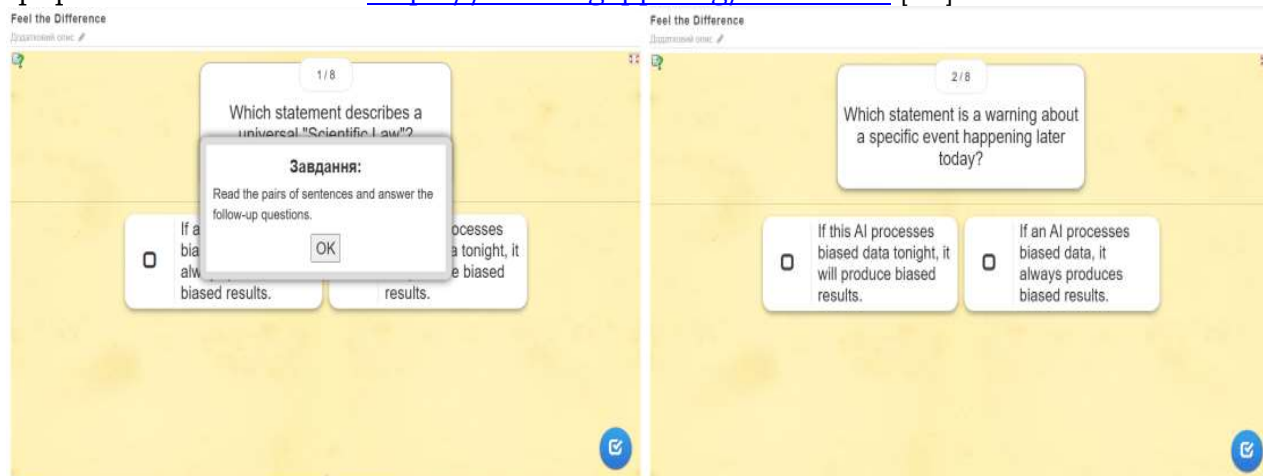
1. Feel the Difference (Differentiation Exercises).

ресурсів у процесі опанування синтаксису складного речення на прикладі теми "Conditionals".

I. Рецептивні некомунікативні вправи

1. Feel the Difference (вправи на диференціацію).

Instruction: Read the pairs of sentences and answer the follow-up questions. Click here: <https://learningapps.org/49790198> [16].

1. If an AI processes biased data, it always produces biased results.
2. If this AI processes biased data tonight, it will produce biased results.

Question 1: Which statement describes a universal "Scientific Law"?

Question 2: Which statement is a warning about a specific event happening later today?

3. If the company signs the contract tomorrow, it will gain more money.
4. If the company signed a contract today, it would gain more money.

Question 3: In which statement is the event likely to happen in the future?

Question 4: In which statement is the speaker just imagining a situation referring to the future?

5. If most people had used AI for coding last year, the job market would have changed already.

6. If most people used AI for coding now, the job market would change immediately.

Question 5: In which sentence does "if" denote the present unreal condition with consequence referring to the present?

Question 6: In which sentence does "if" express the imaginary situation in the past which consequence refers to the past as well?

7. If the team had backed up the files, they wouldn't be in such a mess right now.

8. If the team had backed up the files, they wouldn't have lost them during the crash.

Question 7: Which statement focuses on the unreal condition and its consequence in the past?

Question 8: Which statement describes the unreal situation in the past with its consequence referring to the present?

In the exercise instructions, learners are asked to read pairs of conditional sentences and answer questions to clarify

the semantic differences among various types of conditionals. Such tasks facilitate the development of skills in comparing

grammatical phenomena and distinguishing the differences between them.

2. Identify the Conditionals (Identification Exercises).

В інструкції до вправи здобувачам освіти запропоновано прочитати пари умовних речень, після чого відповісти на

запитання стосовно з'ясування смислових відмінностей між типами умовних речень. Подібні завдання сприяють розвитку умінь зіставляти граматичні явища та виокремлювати відмінності між ними.

2. Identify the Conditionals (вправи на ідентифікацію).

Instruction: Watch the video (<https://surl.li/fgonkf>) [24], and write the sentences with zero, first, second, third, and mixed conditionals in table 1.

Table 1

Zero Conditional	First Conditional	Second Conditional	Third Conditional	Mixed Conditional
	<i>This is my kingdom. If I don't fight for it, who will?</i>			<i>If I had not done what I did, you would all be dead.</i>

Within this type of exercise, it is necessary to watch video materials and categorize conditional sentences in a table according to their types. These tasks facilitate the aural recognition of the verb tenses required to construct particular types of conditional sentences, the perception of conditionals in situational speech, and the identification of subordinate relationships.

II. Receptive-Reproductive Non-Communicative Exercises

Find the Match (Combining Simple Sentences into Complex Ones).

Instruction: Match the beginning of each sentence with its ending. Click here: <https://surl.lu/qwkerz> [17].

У межах вказаного типу вправ необхідно переглянути відеоматеріали і розподілити в таблиці умовні речення за видами. Вказані завдання сприяють розпізнаванню на слух часових форм дієслова, необхідних для побудови того чи того типу умовного речення; сприйняттю умовних речень під час ситуативного мовлення та визначенню підрядних зв'язків.

II. Рецептивно-репродуктивні некомунікативні вправи

Find the Match (об'єднання простих речень у складне).

0:05

If I were you,	If we had integrated AI into our school system earlier,	If I had the budget to hire an AI consultant,	If AI were capable of genuine human empathy,	If the government implements AI regulations soon,
If you don't update your digital skills regularly,	If the developers hadn't ignored the ethical bias,	If they had invested in AI research five years ago,	If a company automates all its basic processes,	If an AI system processes biased data,

	the algorithm wouldn't have caused that scandal.		they would have become market leaders by now.
	I would optimize our entire workflow.		it will protect workers from sudden displacement.
	our students would have been better prepared for the future.		it would replace therapists and counselors.
	it inevitably produces biased results.		you will eventually struggle to find a job.
	I would start learning Python to stay competitive.		its overall productivity usually increases.

Здати відповіді

Find the Match

автор: U38890183

Поділитися

E.g. : If I were you, I would start learning Python to stay competitive.

Learners match the beginning of each sentence with its corresponding ending, which facilitates the development of skills in the conscious use of verb tenses in both subordinate and main clauses. This enables verification of their understanding of the cause-and-effect relationships between condition and result and, consequently, stimulates the development of logical thinking.

III. Receptive-Reproductive Quasi-Communicative Exercises

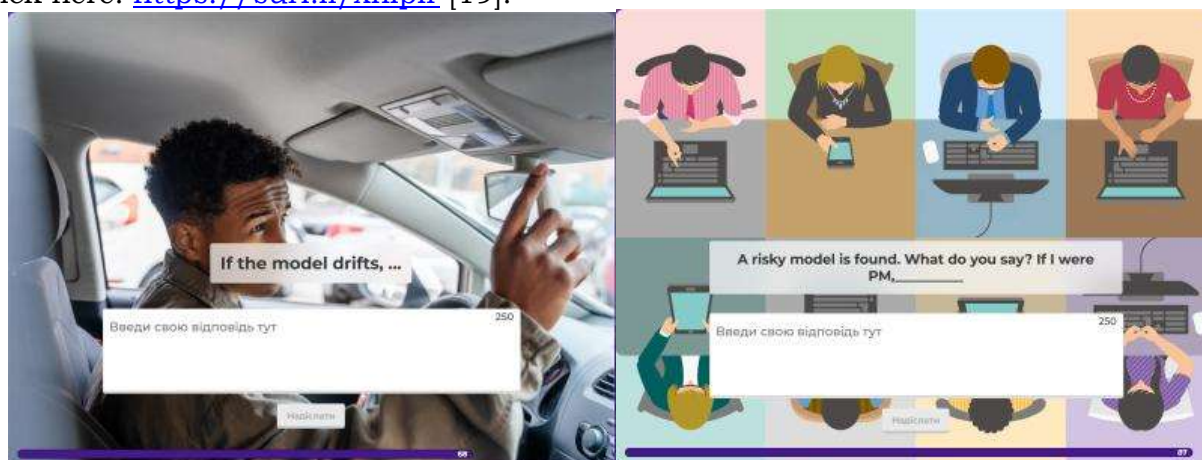
Sentence Completion (Completion of Speech Patterns).

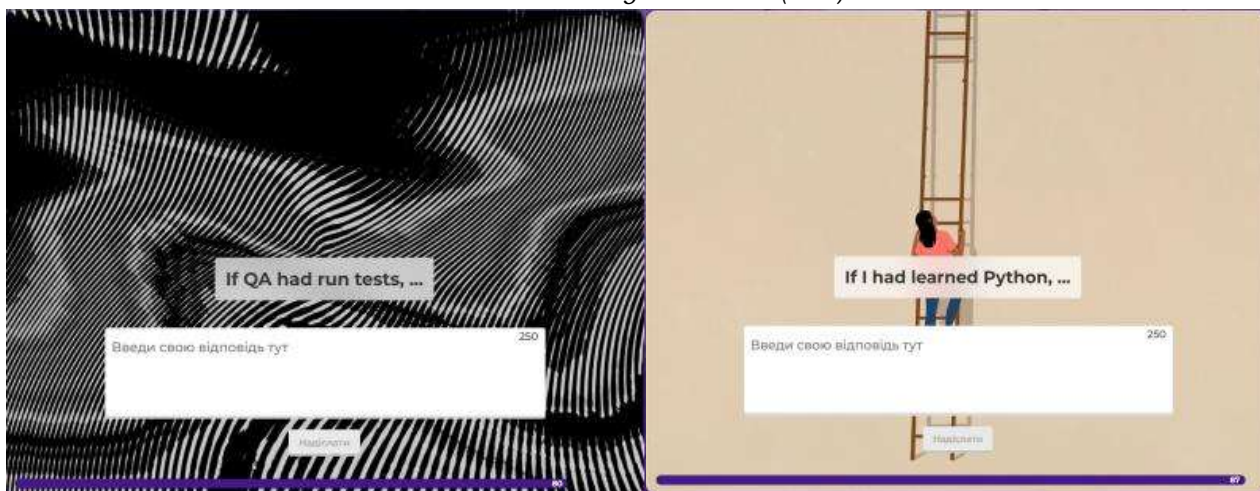
Суб'єкти навчання поєднують початок кожного речення з його відповідним закінченням, що сприяє формуванню навичок усвідомленого вживання часових форм дієслів у підрядних і головних частинах речень, уможливорює перевірку розуміння причинно-наслідкових зв'язків між умовою та результатом і, відповідно, стимулює розвиток логічного мислення.

III. Рецептивно-репродуктивні умовно-комунікативні вправи

Sentence Completion (завершення ЗМ).

Instruction: Take turns reading and responding to unpredictable life and professional situations. Use zero, first, second, third, and mixed conditionals. Click here: <https://surl.li/xnlplr> [19].

Learners take turns reading questions and providing answers. During pair and group work, they construct mini-dialogues using various types of conditional sentences. This type of exercise encourages active interaction between communication partners, promotes idea generation, and facilitates the development of skills to promptly adapt to changes in verb tenses within conditional sentences during the flow of speech.

IV. Productive quasi-communicative exercises

Dialogue Practice (Combining Speech Patterns into Dialogic Units).

Здобувачі освіти по черзі читають запитання та надають відповіді. Під час парної та групової роботи вони складають міні-діалоги, використовуючи різні типи умовних речень. Вказаний тип вправ спонукає до активної взаємодії між партнерами по спілкуванню, генерування ідей та сприяє розвитку вмінь оперативно адаптуватися в мовленнєвому потоці до змін часових форм дієслова в умовних реченнях.

IV. Продуктивні умовно-комунікативні вправи

Dialogue Practice (об'єднання ЗМ у діалогічні єдності).

Instruction.

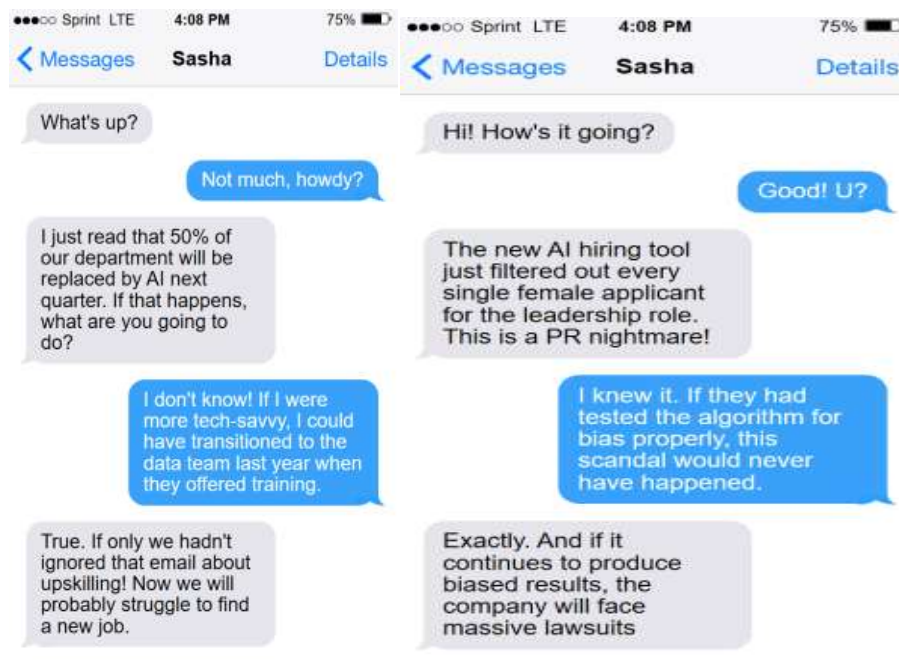
A. Look at the picture and guess what type of problem/dilemma it might be.

B. S1: Imagine you are the sender. Start a conversation by presenting a problem or dilemma. Use conditionals in your speech. S2: Respond using the appropriate type of conditional.

C. S1, S2: Type your dialogue on ifaketextmessage.com [15], save the screenshot, and present it in class.

E.g. :

Learners are tasked with creating a collaborative dialogue on the *iFake Text Message* platform, which fosters the development of skills in the logical construction of utterances, the formulation of responses using various types of conditional sentences, and rapid responses to an interlocutor's remarks through the selection of appropriate grammatical means.

V. Productive communicative exercises

Peer Review Challenge (Reporting Facts / Providing Expert Assessment).

Здобувачам освіти запропоновано скласти спільний діалог на платформі *iFake Text Message*, що сприяє розвитку умінь логічної побудови висловлювання, конструювання реплік з використанням умовних речень різних типів, швидкого реагування на репліку співрозмовника із добором необхідних граматичних засобів.

V. Продуктивні комунікативні вправи

Peer Review Challenge (повідомлення фактів/надання експертної оцінки).

Instruction:

A. S1: Follow the Google Docs link <https://surl.li/tlamce> [18] and write 3–5 sentences about one event in your life and your future prospects. Use:

- *at least one third conditional* (to describe past reality versus what could have happened);
- *at least one second conditional* (to describe how your life would be different now if that event had not happened);
- *at least one first conditional* (to describe a future goal resulting from this experience).

Time limit: 7 minutes.

S2: Follow the Google Docs link <https://surl.li/tlamce> [18] and leave three comments on S1's report based on the following criteria:

- *Clarity*: clear / somewhat clear / unclear connection between the past event and the present result;
- *Grammar accuracy*: correct or incorrect use of verb forms (e.g., *had* + V3 for the past, *would* + V1 for the present);

● **Realism:** a realistic and probable outcome of the "if" clause in a first conditional sentence.

Time limit: 5 minutes.

E.g. :

Student 1

If I hadn't passed my English exam three years ago, I wouldn't have gotten this job. If I weren't an instructor now, I would probably work in a different field. If I continue to study hard, I will reach Level 3 by next year."

Student 2

If I hadn't accepted the offer to study abroad in 2022, I wouldn't have gained such unique experience. If I weren't so confident in my skills now, I wouldn't be lead of this project. If I manage my time effectively this month, I will complete the certification by December.

Yevhen Lemish
17:17 Сьогодні

If you hadn't passed that English exam, what other career path would you have chosen?

Показати більше

Yevhen Lemish
17:20 Сьогодні

If you had rejected that offer in 2022, what do you think you would have been doing instead?
If you hadn't gained that unique experience abroad, do you think you would have found a similar opportunity here in Ukraine?"
If the offer had come a year later (in 2023), would you still have accepted it?"

B. Switch roles.

C. Take turns reading each other's analyses aloud. Then guess the reasons for each mistake.

Learners complete the exercise using a shared online document (*Google Docs*), where the first participant is required to use various types of conditional sentences in a factual description, while the second participant provides feedback on their peer's message based on the following criteria: clarity of presentation, grammatical accuracy, and realism of the utterance. This type of exercise aims to develop skills in formulating ideas logically and coherently, using different types of conditional sentences when describing events, evaluating an interlocutor's speech according to defined parameters, and providing constructive feedback.

Conclusions and research perspectives. Thus, the need for digitalization across all spheres of life is driven by labor market demand for professionals capable of using mobile applications and digital platforms to search for, critically analyze, and transform information, create their own digital products, communicate and collaborate with representatives of diverse communities, including cultural ones, and

Здобувачі освіти виконують вправу з використанням спільного онлайн-документа (*Google Docs*), де перший учасник у своєму описі факту має використати різні типи умовних речень, тоді як другий – залишити відгук на повідомлення однокласника за такими критеріями: чіткість викладу, граматична правильність, реалістичність висловлювання. Означений тип вправ спрямований на розвиток умінь логічно та зв'язно формулювати думки, послуговуватися різними типами умовних речень під час опису подій, оцінювати мовлення співрозмовника за визначеними параметрами та надавати зворотний зв'язок.

Висновки та перспективи досліджень. Отже, потреба у цифровізації всіх царин життєдіяльності викликана попитом ринку праці на фахівців, що використовують мобільні додатки і диджитал-платформи для пошуку, критичного осмислення і трансформування інформації, створення власного цифрового продукту, комунікування та співпраці з представниками різних спільнот, зокрема

develop joint projects. At the same time, the use of digital resources in teaching English grammar is necessitated by the need to increase student engagement in mastering grammatical phenomena, provide accessible and streamlined explanations of theoretical material, offer a wide range of visual aids for applying grammatical structures in practice, and facilitate the creation of original content.

Accordingly, the integration of digital resources such as *YouTube*, *Wordwall*, *LearningApps*, *Kahoot*, *Google Docs*, and *iFake Text Message* into the educational process encourages information seeking, independent and collaborative problem-solving, as well as reflection and discussion. In turn, the effective implementation of digital applications in the process of teaching English grammar is made possible through non-communicative (receptive and receptive-reproductive), quasi-communicative (receptive-reproductive and productive), and communicative (productive) types of exercises. These ensure the gradual mastery of linguistic units at both morphological and syntactic levels, ranging from differentiation to independent use in oral and written speech.

We see prospects for further research in refining the concept of "digital competence of higher education students" and identifying its specific components.

культурних, розроблення спільних проєктів. Водночас застосування цифрових ресурсів у навчанні граматики англійської мови зумовлено необхідністю підвищення зацікавленості здобувачів освіти у засвоєнні граматичних феноменів, доступного і необтяжливого пояснення теоретичного матеріалу, надання широкого вибору наочних засобів для використання граматичних структур у практичній царині та створення власного контенту. Відповідно, інтеграція цифрових ресурсів *YouTube*, *Wordwall*, *LearningApps*, *Kahoot*, *Google Docs*, *iFake Text Message* в освітній процес спонукає до пошуку інформації, самостійного і спільного розв'язання завдань, заохочує до розмірковувань і дискутувань. Своєю чергою, ефективне упровадження диджитал-застосунків у процес навчання граматики англійської мови уможливлено в межах некомунікативних типів вправ (рецептивні і рецептивно-репродуктивні), умовно-комунікативних (рецептивно-репродуктивні і продуктивні), комунікативних (продуктивні), що забезпечують поступове оволодіння лінгвістичними одиницями морфологічного і синтаксичного мовного рівнів – від диференціації до самостійного вживання в усному й писемному мовленні.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в уточненні поняття "цифрова компетентність здобувачів ЗВО" та виокремленні її компонентів.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Bachynska, N. (2021). Vykorystannia videomaterialiv dlia navchannia inozemnoi movy kursantiv VVNZ ta viiskovosluzhbovtiv [The use of video materials for teaching a foreign language to cadets of HMEI and military personnel]. *Naukovyi visnyk Pivdennoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K.D. Ushynskoho – Scientific Bulletin of K.D. Ushynsky South Ukrainian National Pedagogical University*. Odesa, vyp. 3(136), 104-110. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2021-3-14> [in Ukrainian].
2. Bihych, O.B., Borysko, N.F., Boretska, H.E., & in. / za zah. red. S.Yu. Nikolaievoi. (2013). *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice]*: pidruchnyk. Kyiv: Lenvit, 590 [in Ukrainian].
3. Byriuk, O., Stechenko, T. (2024). Shliakhy vykorystannia onlain servisy Wordwall u protsesi navchannia maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov [Ways of using the Wordwall online service when teaching future foreign language students]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Chernihivskiy kolehium" imeni T.H. Shevchenka – Bulletin of the National*

University "Chernihiv Collegium" named after T. Shevchenko. Chernihiv, № 27 (183), 97-101. DOI: <https://doi.org/10.58407/visnik.242716> [in Ukrainian].

4. *Derzhavna stratehiia rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky. [State Strategy for Regional Development for 2021-2027] / Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 5 serpnia 2020 r. № 695. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text> [in Ukrainian].*

5. Luchkevych, V. (2013). Rozvytok frankomovnoi komunikatyvno-hramatychnoi kompetentsii maibutnikh pedahohiv-filolohiv [Development of French-speaking communicative and grammatical competence of future philological teachers]. *Imidzh suchasnoho pedahoha – Image of a modern educator*, № 5, 38-40 [in Ukrainian].

6. *Ramka tsyfrovoi kompetentnosti hromadian Ukrainy. [The Digital Competence Framework for Ukrainian Citizens 2.2]. (2023). Kyiv: Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy. Retrieved from: <https://surl.li/kukibk> [in Ukrainian].*

7. Veretiuk, T. (2022). Formuvannia inshomovnoi hramatychnoi kompetentsii za dopomohoiu videomaterialiv [Formation of foreign language grammatical competence by means of video materials]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of the humanitarian sciences: mizhvuzivskyi zb. nauk. prats molodykh vchenykh. Drohobych: Vydavnychiy dim "Helvetyka", vyp. 52, tom 1, 199-204. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/52-1-29> [in Ukrainian].*

8. Bilotserkovets, M., & Fomenko, T. (2022). Learning English grammar by means of M-learning: a case study. *Educational challenges*, 27(2), 29-38. DOI: <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2022.27.2.02> [in English].

9. Brown, K. (2018). Integrating mobile applications for grammar instruction: Best practices and future directions. *Language Learning & Technology*, № 20(1), 45-62 [in English].

10. Council conclusions on digital education in Europe's knowledge societies (2020/C 415/10). (2020). *Official Journal of the European Union*, 22-30. Retrieved from: <https://surl.li/yrjqsj> [in English].

11. Council Recommendation of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning (Text with EEA relevance) (2018/C 189/01). (2018). *Official Journal of the European Union*. Retrieved from: <https://surl.li/qrdzgn> [in English].

12. Davis, R., & Rogers, P. (2023). Gamification in Syntax Learning: Increasing Engagement Through Interactive Methods. *Applied Linguistics Today*, 28(3), 190-210 [in English].

13. Garrison, M., & Moore, C. (2023). Adaptive Learning Platforms in Syntax Instruction: A Comparative Study. *Language Learning and Technology*, 18(2), 99-118 [in English].

14. *Global trends to 2040. Choosing Europe's future. (2024). Luxembourg: Publications Office of the European Union, 67 [in English].*

15. Lemish, Ye. (March 26, 2026). *Dialogue Practice*. Retrieved from: ifaketextmessage.com [in English].

16. Lemish, Ye. (March 26, 2026). *Feel the Difference*. Retrieved from: <https://learningapps.org/49790198> [in English].

17. Lemish, Ye. (March 26, 2026). *Find the Match*. Retrieved from: <https://surl.li/qwkerz> [in English].

18. Lemish, Ye. (March 26, 2026). *Peer Review Challenge*. Retrieved from: <https://surl.li/tlamce> [in English].

19. Lemish, Ye. (March 26, 2026). *Sentence Completion*. Retrieved from: DOI: <https://surl.li/xnlplr> [in English].

20. Mansor, A.Z. (2012). Google Docs as a Collaborating Tool for Academicians. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, vol. 59, 411-419. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.09.295> [in English].

21. Martinez, R., & Garcia, S. (2016). Mobile applications for grammar learning: A systematic review of current trends and future directions. *Computers & Education*, № 102, 55-70 [in English].
22. Mishchuk, I.M., Halapchuk-Tarnavska, O.M., & Yushak, V.M. (2024). The role of innovative technologies in teaching grammar to students. *Zakarpatski filologichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, issue 33, vol. 2, 63-68. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.33.2.11> [in English].
23. Olesen, M. (2020). Cooperative Collaboration in the Hybrid Space of Google Docs Based Group Work. *Education Sciences*, № 10(10): 269. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci10100269> [in English].
24. Perez, P. (June 20, 2020). *Conditionals in Movies* [Video]. YouTube. Retrieved from: <https://surl.li/fgonkf> [in English].
25. Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022). *DigComp 2.2.: The Digital Competence Framework for Citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 134. DOI: <https://doi.org/10.2760/115376> [in English].
26. Watson, E. (2023). Real-World Applications of Syntax: Using Authentic Materials in Digital Language Instruction. *Modern Language Journal*, 49(1), 45-61 [in English].

Received: April 17, 2026

Accepted: May 04, 2026

Published: May 29, 2026

